

velki petik in veliko saboto prošnje za cesarja, to je pa za rimskiga cesarja, kakor pristavik kaže, de naj se Bog ozre na rimsko cesarstvo. Rimski cesar se je imenoval nemški kralj skoz tavžent lét, kér je bil od Papeža izvoljeni varh rimske cerkve. Kar je pa rajni Cesar Franc I. se rimski in nemški kroni odpovedal léta 1806, ni rimskiga cesarja več, tedej se tudi ne more moliti za rimskiga cesarja, ne v Rimu ne drugje. Pa naš Cesar se imenujejo zdaj avstrijski Cesar; zatorej smo pa pri nas molili za prekersanskiga Cesarja Ferdinanda, in de se Bog ozre na Avstrijsko cesarstvo.

P. H.

Perva velika skupšina slovenskiga zbora v Ljubljani.

6. dan tega mesca so bile v prvi veliki skupšini (Versammlung) slovenskiga zbora njegove postave posvetoane in vodstvo izvoljeno.

Omikanje in razširjenje slovenskiga jezika po vsih mogočih in po ustavi pripušenihi potih naj bo po enoglasnim sklepu namen tega narodniga zbora, ki se ne bo vtikal v politiške reči. — Postave ki se bojo berž ko bo moč na znanje dale, bojo vse na tanjko povedale; danes le povémo, de vsak pošten in omikan človek gosposkiga ali kmetiškiga stanú zamore ud tega zbora biti. Ljubljancanje samci plačajo na léto 4 gold.; z družino pa 6 gold. — Vunanji pa le polovico tega. Zraven tega odrajta vsak nov ud pri pristopu še 2 gold. za vpisnino (Einschreibgebühr). Bolj odrašena šolska mladost ktera zamore tudi v to družbo stopiti, plača v vsim le 2 gold. na léto.

Gosp. profesor Dr. Bleiweis, vrednik Novic, so bili vodja slovenskiga zbora izvoljeni, gosp. Dr. J. Matija Sporer, svetovavec c. k. deželniuga poglavarstva i. t. d. pa vodja-namestnik.

Odborniki so naslednji gospodje: Dr. Henrik Martinak, Dr. Viktor Hradecki, Dr. Blaže Krobath, c. k. dvorni in sodni pravdosrednik; Matevž Cigale, vrednik „Slovenije“, Janez Bučar, konc. prakt. c. k. kameralne prokuracije (obá poslednja sta tajnika zbora), Dr. Matija Burger, c. k. dvorni in sodni pravdosrednik; grof Gustav Aversperg, vlastnik mnogih grajšin; profesor Luka Martinak, Lorenc Kunšič, svetovavec c. k. mestne in deželne sodnije, Leopold Höffern vitez Saalfeldški, Korl Raab, tajnik c. k. deželniuga poglavarstva, Jožef Kersnik, konc. prakt. c. k. deželniuga poglavarstva, Emanuel Matavšek, c. k. kantonski komisár Ljubljanske okolice in pa Dr. Šimen Strupi, c. k. deželni živinozdravnik.

Vsi izvoljeni gospodje so radi prevzeli sebi izročeno vodstvo hvale vredniga domorodniga zbora, kterimu se bo vsak rodoljub Slovenec gotovo z veseljem pridružil.

N—c—

Práv takó!

Hvala, vedna hvala Vam Novice! za toliko lepih naukov, za tolikanj dobrot in koristnih reči, ki ste jih v prid domovine po deželi razširile. Mile Novice! tudi do mojiga sčla, v Novo Vas, desiravno ne v berlogih ležijo, ste prišle k večji sreči in blagostanju prebivavcov in vesele mladine. Zbudili so se vendar enkrat, z veseljem rečem, iz terdiga spanja svojeglavnosti, zaslišali so glas vpijočiga v pušavi, tudi Novljanem je napredovanje sedanjih časov mar, kar ste Ve predrage in neprecenljive! sprožile in po materno priporočevale. Berejo Vas pazljivo, vsaki list posebej in po večkrat, kar ljubi so jim Vaši zlati nauki in sveti. — Je pri Novi Vasi pusta gmajna, občinski pašnik cele vasi, po imenu Log, kamor so dozda spomladi in jeseni ovce, poléti pa govejo živino gonili, de je suho travo grudila in skoz germovje, s kterim je vse prepreženo bilo, le

težavno lazila, na večer pa bolj sostradana domú pribokala, kot je iz hleva šla; z eno besedo, le malo je koristi dajal, sicer pa je bil vzrok marsikakiga krega in besedovanja, takó de se ga je sploh imé, travnik prepíra, prijeló. Tem in enakim napakam enkrat v okom priti, si, svojo dozdažno svojeglavnost pustivši, sežejo v roke in pokličejo zemljomerca gosp. Udrika iz Gradca, ki jim je pašovnik pred velikonočnimi prazniki izmeril, de je vsak svoj del, kteri mu gre, se vé de zastopivši se, prejel. — Kakor pri vsaki novi napravi se je tudi tukej protivnikov najdilo in širokoustnih posmehovavcov, ki so na vse gerlo vpili, de bodo Novljanje zdaj zaklade kopali in penězov ko čepin imeli, ko si bodo ta kosček pušobe razdelili, in kteri so si na vso moč prizadevali, to reč popolnoma razdreti; pa saj ne vedó taki, kaj govore! — Kmaló, menim, bodo spoznali, de to délo ni bilo zastonj, de bo z obilnim sadam kmalo povernjeno. Čeravno ne bodo cekinov kepali, vendar bo sedanji pridelk in dobiček veliko večí od poprejšnjiga na pusti gmajni; kér so to, kar je pred mervto in skorej brez vsiga dobička ležalo, v prid obračati jeli. — V izgled naj bo drugim vasém, ki imajo še kaj tacihi nerazdeljenih pašnikov, na ktere le uboge živinčeta gonijo, de pod milim neham stradajo; otroci pa brez čuvajev, namesti de bi v šolo hodili in se kaj družiga koristniga učili, nemarno po hosti se plazijo, dokaj škode bližnjimu učinijo in sebe pa zanemarijo. — Že se okopuje in glešta, de je kaj, de je le veselje gledati; kmalo se bodo iz poprejšnje pušobe vertovi vzdignili. — Novljanje, tako je práv!

—ž—

Oznanilo krajskim kmetam.

Milostljivi Cesar so 23. dan pretečeniga mesca podpisano pismo krajskim stanovam poslali, v kterim stoji, *de do konca tega léta se imajo desetina, tlaka in vse druge navadne gruntne dacije kakor dozdej natanjko odrajtati ali pa po patentu od 14. grudna 1846. léta poravnati* (izglijati). *Z novim létam pa bo vse to nehalo proti tem, de se bo tarifa postavila, po kteri se ima odkupljenje zgoditi. V ti reči nimajo samo deželni stanoví govoriti, temuč tudi drugi grajšaki in pa tudi kmetje.* Torej je na 19. tega mesca deželni zbor v Ljubljano poklican. — *Letašnje léto se morajo tedej desetina, tlaka in vse druge gruntne dolžnosti po starim opravljati: tako zapové Cesarsko povelje!*

„Krajnc Krajncam!“

Pod nadpisam „Krajnc Krajncam“ je spisaril nekdo, ki svojiga imena ni na znanje dal, podučenje Krajncam, ki toliko laži obseže, de bi radi zvedili, kdo je ta mojster-skaza? Celi spisek neznaniga pisaca ne zasluži, de bi ga natanjko pretresovali; sej je že dovolj, če le ene same debele laži opomnimo, ktero „neznani Krajnc Krajncam“ pripoveduje, namreč: de smo mi Slovenci kristjansko véro po Nemcih sprejéli, kér vunder vsak prost Slovenec vé, de slavna brata Ciril in Metod, ki sta učila v 9. stoletji Slovence, Bogá práv spoznati in njemu služiti, pa tudi brati in pisati, sta bila slovenskiga naroda. Lejte! ko bi bil „neznani Krajnc“ le Novice bral (če jih zna brati?), bi se bil lahko tega že večkrat podučil, posebno pa iz lepiga sostavka 1846. léta „Brata Ciril in Metod v naših šolah.“ — Kar „neznani Krajnc“ od hvale nemškiga jezika pripoveduje, to vsak kmet sam vé, de če človek več vé in zna, boljši je — de je pa perva potreba, v svojim domačim jeziku dobro brati, pisati, rajtati znati zlasti tistim, ki v svoji domovini živijo. — Dragi „Krajnc“! mende se Vam je zdelo, de boste na sramoti ostali, sicer bi se nam bili imenovali, kdo de ste.

Dr. B.